

Visszatérés

részlet egy kisregényből

1.

Megemeli a csészét, az alján van még néhány csepp kávé, kiissza, a száját kellemesen érinti a hűvös felület, egy csepp a szája sarkába gyúlik, lenyalja, és visszateszi a csészét. Halkan csörren az alátétén, a felerősödő zajban elvész a hangja, ő mégis hallja, most ez a magánvilága, egyedül van itt a mozgó tömegben. Mindjárt érkezik a hangos ember, nem szereti, ha hozzányúlhatnak a mellkasára csíptetett mikrofonhoz, nem bánja, de nem is szereti, kicsípteti tehát, és leereszti a blúzáján keresztül, mert mindig így rejtik el a drótot a hangos emberek a kamerák előtt, a puszta bőrén csúszik le, éppen érzékelhetően, ki gondolná, érzünk a bőrrünkkel a ruha alatt is, egész nap érzünk, de kirekesztjük ezt a tudást, a bal kezével nyúl utána, kikapja, aztán lecsatolja a nadrágja hátuljához erősített mikroportot. Kész. Jöhetnek.

A műsorvezető már levetette a kötelező műsorvezető-arcát, az információra éhes arcot, amelyen mégis nyomot hagyott bizonyos tompaság, mintha az idő lekoptatta volna a valódi kíváncsiságot, az arca most visszanyeri energiáját, de ez másféle energia, egy gyerekné, egy haladjunk energia, csöndesen, de élesen szól rá a sminkesre a takarásban, hogy vegye már elő a kendőt, nincs ideje egész nap várni.

A mikroportot a hangos lány kezébe nyomja, aki végül megjelenik, néhány másodperccel azután, hogy a műsorvezető a sminkes felé fordult, átveszi és már el is tűnik, már megy is vissza a sötétbe, ahol a médiavilág láthatatlan munkásai dolgoznak, akiket mindig irigyel egy kicsit, mert benne vannak a mágiában, ők csinálják, a sminkesek és az operatőrök, az asszisztensek és a világítók, van egy mágikus birodalmuk, miközben ő egy megvilágított húsdarab, akit majd nézők néznek, és ezek a nézők mit sem tudnak majd a takarásról, az igazi világról, ahol az ember leteszi a lenémított telefonját és a műsorvezető cipőt vált.

A beszéd után csönd van. Csönd van benne, ha fel kellene idéznie, mit mondott, nem biztos, hogy képes volna rá, eltűnt, a kikapcsolt lámpa fényével távozott, már nincs, talán sosem volt, sosem volt materialitása, anyaga, nem volt teste a szónak, helye az ég alatt, nem volt egy darab kő vagy egy darab fa, amire rábökhetne, hogy ez az, pedig arra vágyik, bárcsak a szó is olyan konkrét lenne, ha csiszolná a valóság egy kézzelfogható darabját, azt érzi, csak az ilyen szó ér valamit, amely mindjárt hat, lepattint egy szilánkot, leereszel egy élt, a szó, ami fizikai munkát végez, erre vágyik, mert a szavaival ő is anyagtalan lesz, lényegtelen, szétfoszlik, árnykép vagy fénytünet, a kamera piros fénye kikapcsol, és ő már nincs is.

A csésze szélén ott maradt egy rúzsolt, megnyalja a száját, hogy eltávolítsa a többit is, de mert a sminkes a műsorvezetővel bajlódik, nem akarja újabb igénnyel szűkíteni a teret számára, nem akarja magának követelni, nem akarja, hogy kiszolgálják, elég lesz így, majd otthon leszedi, ideje arra gondolni, hogyan megy innen tovább, hívnak-e neki taxit, erre gondol, és hogy az eső elállt-e már, mert esernyőt nem hozott, egy esőcsepp legördülne az arcán, erre gondol, és kimosna a szempil-lájából néhány festékszemesét, mintha sírna, olyan a smink és az eső együttes ha-tása, pedig nem sír, nem sírt már legalább huszonöt éve, talán nem is tud sírni.

Felmarkolja a hátizsákját a takarásból, és elindul a székszörgés hangjára kife-lé, amikor meglátja a férfit, feléje tart, az arca kifejezéstelen, de határozott, tudja, hogy ismeri, de hirtelen nem képes felidézni a nevét, a nevekkal bajban van mos-tanában, biztos a kor, mondja magának, elmeneküljön?, ez a kérdés, ki tudja-e kerülni ezt a férfit, vagy ellenkezőleg, megvárja, bevárja, míg elé ér, és kezét nyújt neki, mert ez a legkevésbé kínos. Menekülésre már nincs hely és idő, szem-be kell fordulni a történésekkel, nem kicsúszni valami résen, tudja, hogy ismeri, azt is tudja, hogy nagyon régről, nagyon régen ismerte ezt az arcot, mindennap látta, annyira ismerte, az élete része volt, most is látja benne azt az arcot, egy gyerekarcot, félreismerhetetlen, a nevét keresi, és hirtelen ott van: Péter.

A férfi elé lép, a kezét nyújtja, ő megfogja, szikár kéz, izmos és csontos, hűvös, Péter, igaz?, mondja neki, de rég nem találkoztunk!, hogy jutott eszébe, hogy el-jöjjön ma, ezen tűnődik, nem látta legalább harminc éve, egyszer csak eljön egy ilyen rendezvényre, nyilvános rendezvény, persze, miért ne jönne el, ki tilthatná ki az ismerőseit egy rendezvényről, a gyerekkori ismerőseit, és miért is tenné, ezt kérdezi magától, miközben még mindig fogja a kezét, és elbizonytalanodik, nem tartotta-e túl sokáig, visszahúzza, és még egyszer megnézi az arcot, az arc is csontos, mint a keze, lefogyott ez az ember, vagy talán csak a gyerekkori zsírpár-nák tűntek el?, ez éppen csak átvillan az agyán, de akkor a férfi szürke szemét látja már, nyugodt a szem, nem kerüli a tekintetét, de nem is keresi, és tudja, hogy a szürke szem szürkésege ugyanaz, mint azon a régi napon, amikor náluk kereste a rendőrség.

A férfi közben a nevét mondja, és hogy örül, hogy találkoztak, úgy mondja, mintha ez véletlen lenne, nem pedig egy rendezvény, amelynek időpontját előre meghirdették, és a plakáton vagy Facebook-bejegyzésben feltüntetették a megszólalókat, közik őt is, mintha az utcán találkoznának, olyan semlegesen fogalmaz, meg kéne kérdezni, tudta-e, hogy ő lesz ma itt a színpadon, de nem meri feltenni ezt a kérdést, mert ezzel már a férfi szándékaira kérdezne rá, és ehhez nincs joga, így érzi, nem tartozik rá, nem kell megtudnia, a férfi kiszemelte-e magának ezt a rendezvényt, szándékosan kiszemelte-e őt, vagy csak véletlenül betévedt, és amikor itt tart a gondolatban, akkor mondja a férfi, hogy újságíró, és a központi hírügynökségtől jön, tudósít, azért van itt. Megkérdezi, egy ilyen kis jelentőségű rendezvényen, panelbeszélgetésen mit kell egyáltalán tudósítani, nem bántani akarja, egyáltalán nem akarja bántani, csak különös, hogy egy újságíró erre pa-zarolja az idejét, nem miniszterek és államtitkárok nyilatkozataira.

Elviguelek?, kérdezi akkor válasz helyett a férfi, egy gesztussal jelzi, hogy itt áll kint kocsival, az eső nekieredt, kellemetlen fajta őszi eső, ostobaság, hogy nem készült esernyővel, de mivel taxival jött, nem gondolkodott az időjárásról, a

férfi, Péter, most megigazítja a vállán a táskáját, fotós táska, most látja már, pedig nem emlékszik, hogy fotózta volna, miközben a színpadon ült, de nem is figyelte, az is igaz, mint a legtöbb embert, őt is feszélyezi, ha fotózzák, ezért inkább tudomást sem vesz róla, homokba dugja a fejét, de a másik lehetőség a folyamatos balhézás, ehhez nincs kedve, nem csak kedve nincs, nincs hozzá ereje, nem tudja kontrollálni, milyen kép készül róla, mert nem tudja kontrollálni minden ponton az életét sem, néhány területen feladja, elengedi az ellenőrzést, hagyja, hogy történjenek a dolgok.

Amikor az épület elé érnek, az eső már csak csepeg, de elfogadja a férfi intést, hogy ott áll a kocsija, egy kék Peugeot, a férfi mondja, hogy az a Peugeot, nem ismeri az autómárkákat, amikor a fia kicsi volt, jobban ismerte őket, mert minden autót meg kellett nevezni, de kikopott ez a tudás, ahogy kikoptak másfajta tudások is, azóta, hogy a férfi, Péter, az életének szereplője volt, az általános iskolában, jött sokféle új tudás, és aztán el is múltak ezek a tudások, úgy látja, tudásrétegek préselődtek közéjük, ezek a rétegek választják el most a férfitől, már nem olyan közvetlen és magától értetődő, hogy ismerik egymást, de nem is olyan ijesztő, mint akkoriban, mert akkoriban Pétertől lehetett félni is, félni a leveleitől, és hogy nem szökik-e el otthonról megint.

Köszönöm, mondja Péternek, köszönöm, ha ledobsz valahol a Felszabnál, ott közel van a metró, Felszabot mond, mert erről ismerik meg egymást a nemzedéke tagjai, s Péter is az, Péternek, aki a párhuzamos osztályba járt, a Felszab tájékozási pont, először térbeli pont volt, de mostanra időbeli pont lett, a nyolcvanas évekbe nyúló féreglyuk, a Felszabon, mondja a férfinak, aki közben becsatolja magát, és ránéz, nem szól semmit, de érti, hogy neki is be kéne csatolnia, szóval szabálykövető, gondolja most, de aztán visszatér a Felszabhoz gondolatban, a Felszab, nem is tér, egy tér hullája, amelyen átgázol napi több tízezer jármű, akkoriban még nem volt ilyen, akkoriban a templom előtt még hallani lehetett a másik hangját, bár biztos benne, hogy ezzel a férfival, Péterrel sosem találkozott a Felszabon, szigorúan véve egyáltalán sehol nem találkozott vele, csak az iskolában, a folyosón, ahol szünetekben körbe-körbe kellett járni és nem volt szabad csoportosulni vagy rohanni a lépcsőn.

Péter a kezét a sebességváltóra teszi, de nem indítja a kocsit, esetleg egy kávé, kérdezi, ha van idő, nekem ezeket ráér leadni később is, a táskára néz, a képekre gondol, és ezzel a kérdéssel megnyit valami új fejezetet, vagy talán már azzal megnyitotta, hogy felajánlotta a kocsiját, mibe keveredek itt, gondolja, de kíváncsi, valamibe most belekeveredik, bele akar keveredni, kérdései vannak, kérdései negyven évvel korábbról, hogy mi történt akkor tulajdonképpen, akkor, amikor a rendőrség náluk kereste, és a leveleit ki kellett halásznia az iskolatáskájából, mert hátha van bennük információ, ezt a szót a rendőr használta, információ, a levelekben nyilvánvalóan nem volt információ, olyan információ nem volt, ami eligazítaná a rendőrt, hogy Péter hová ment tizenkét évesen, hová szökött, nem esküdtek össze, nem tudott semmiről, most tehát harmincakárhány év múlva adódik egy lehetőség, hogy megkérdezze, ha meg meri kérdezni. Esetleg egy kávé?, hallja a férfit, bólint, persze, van időm.

A Déryné felé kanyarodnak, nincs messze a rendezvényközponttól, mégse választaná magától, puccos hely, a leggazdagabb ismerőse hívta meg mindig ide,

nem mintha nem tudná maga is kifizetni, ki tudja fizetni, erre gondol, az élet tulajdonképpen nem volt vele igazságtalan, megél, de Péterből nem nézné ki a Dérynét, szürke pulóver és farmer van rajta, a pulóver alatt ing, kockás, kihajtott a nyakát, egy gomb begombolatlan maradt, semleges ruházat, bárki hordhat pulóvert és inget alatta, lehetne egy mérnök, olyasfajta mérnök, mint a férje, lehetne műegyetemi tanár is, kockás ing, vannak nagyon drága kockás ingek, csak az ismeri meg, aki maga is vásárló, Pierre Chardin ingek vagy az exkluzív olasz márkák, nem látja Péterben a pénzt, látná-e vajon, van-e a pénzre szeme, nem biztos benne, nem finomodtak ki az érzékei ebben az irányban, nem számít annyit, erre gondol, aztán arra, hogy vajon fizetni akar-e majd, vagy elosztják, nem mintha nem tudná kifizetni, gondolja újra, és belép a teraszra a férfi után, aki röviden kérdez valamit az ajtóban álló pincértől, nem hallja, mit, és a pincér már int is, oda tessék.

Most, hogy leültek egymással szemben, elbizonytalanodik, tudja már, hogy nem kérdezhet rá arra a majd negyven évvel korábbi esetre, lehet, hogy a férfi el is felejtette, itt a Déryné asztalánál valószínűtlennek tűnik, hogy egyáltalán megtörtént, egy kisfiúval történt, nem ezzel a férfival, hol van bennünk az a gyerek, hol van bennem az a kislány, gondolja, tudja, hogy ott van még valahol, nincs már saját hangja, csak hangtalan emlékei, néha egy-egy szó, mint a rendőr szájából az információ, eltemették az évek ezeket a gyerekeket bennünk, meg is ijed hirtelen, görcsösen markolja az itallapot, mit akar itt egyáltalán, miről fog beszélni ezzel a férfival, akit nem ismer, aki újságíró, aki eljött a rendezvényre, vajon őerte jött-e, vajon azért jött, hogy róla készítsen képet, ez jár a fejében, de nem meri megkérdezni, csak rábök valamire az itallapon, egy capuccino pont jó lesz nekem.

A férfi valami olyasmit kérdez, hogy hogy van mostanában, kis játékosság van a kérdésben, de talán igazi érdeklődés is, nézi a kezét, amivel odaint a pincérnek, szép keze van, mindig gyengéje volt a kéz formája, a köröm félholdjai és a bőr alatt futó vénák rajza, a férjének nagy keze van, nem lehet azt mondani, hogy szép, csak azt, hogy nagy, beborítja az ő kisebb kezét, ha néha megfogja, mert már ritkán fogják meg egymás kezét, régebben mindig úgy aludtak el, jól vagyok, hallja magát, jól vagyok, dolgozom, szeretem a munkám, a gyerekem hamarosan érettségizik, minden jó, ezt mondja, nagyon gyorsan, mintha le akarná zárni ezt a témát, de a férfi türelmesen hallgat, nem kérdez, csak vár, még valami információt szeretne talán?, mit mondhat az ember egy idegennek az életéről egy kávézás alatt?, inkább kérdezni akar ő is, nem várja meg, míg Péter továbbgördíti a beszélgetést, és milyen most a központi hírügynökségnél, kérdezi tőle, nagy a nyomás?, arra gondol, ezt nyugodtan megkérdezheti, nem tudhatja, Péter hogy viszonyul a politikai témákhoz, a médiában dolgozik, elvárások biztos vannak, nyomás is mindig van, megmarad ennél a szónál, nagy a nyomás, kérdezi.

A férfi hosszan hallgat, nem zavartan hallgat, nem is habozik, inkább mérlegel. Keresi a tekintetét, világosszürke szeme rezzenéstelenül kapcsolódik a saját szeméhez, kezdi sajnálni a kérdést, nem kellett volna, talán érzékeny dolog, de Péter végre szavakat formál, mindig van nyomás, mondja. Vannak tilos témák. A határon csak fiatal férfiakat lehet mutatni, gyerekeket és nőket nem. Ez központi ukáz. A képszerkesztőnek is megvannak a maga parancsai, csak továbbad-

ja. Mindig van nyomás. Ne hidd, hogy régebben nem volt. Nem tudja, mit válaszoljon, persze, nem hiszi, hogy régebben nem volt, de mégiscsak kiépült most egy szélsőségesen központosított rendszer, ahol rég nem számít a hírérték vagy az objektivitás, nem akar most vitába keveredni, ha a férfi úgy érzi, nem nőtt a nyomás, nem mondhat semmit, ő nem újságíró.

Mindig a kezedet figyeltem, mondja most hirtelen Péter, a kezedet figyeltem, mert tintafoltos volt. Messziről látni lehetett a foltokat, volt, aki nevetett rajta, a foltos lány, így hívtak, de nekem tetszett. Zavarba jön, nem akar arról hallani, hogy mi tetszett Péternek, hogy ő maga tetszett Péternek, ez veszélyes terület, egy lépéssel közelebb kerültek ahhoz, hogy megkérdezze, de most nem akarja megkérdezni, és nem akar arról sem hallani, mi volt a gúnyneve, nem számít már, persze, volt gúnyneve, ahogy a többieknek is, ahogy Péternek is, Péternek a csökkent volt a gúnyneve, a csökkent szerelmes beléd, ezzel heccelték az osztálybeli fiúk, nem akarja most mondani, hogy ő is tudja a férfi gúnynevét, ezek a gyerekkori kegyetlenségek most szégyenletesnek tűnnek, ha lényegesnek nem is. Csak hallgat, felemeli a kiskanalat, aztán visszateszi.

A kegyetlenségnek az az orgiája, megdöbbenve veszi észre, elidegeníti a férfitől, mintha kirekesztett lenne még mindig, ő maga is, a férfi is, kirekesztettek a világból és ezért egymásból is, csak a világ gúnynevein át láthatják egymást, ezt érzi, és eszébe jut, hirtelen felbukkan az emlék, olyan eleven, mintha maga látta volna, pedig tudja, hogy csak mesélték, az emlék, amikor Pétert kikötötték a fűtőtesthez, az egész iskola mesélte ezt, néha úgy mesélték, hogy mindkét kezét összekötötték, aztán hozzáerősítették a fűtőtest csövéhez, más szerint viszont a fűtőtesthez magához tapasztották a kezét, hogy égesse, égesse, égesse. Erre gondol, és nézi a férfi vállát, kicsit hajlott, csontos váll, még a pulóveren át is látni a szögletességét, nézi a karját és a kezét, ez ugyanaz a kéz, nehéz elhinni, ez ugyanaz a kéz, amelyet megégésre ítélték azok, akik ítélkezhetek, mert valamiféle hatalmuk volt, de hogy miféle volt ez a hatalom, már egyáltalán nem érti.

Egyszer megégették a kezéd, igaz, hallja most a saját szavait, Péter vállat von, nem nagy dolog, egyszer kikötöttek a fűtőtesthez, igaz, mondja mégis tovább, a férfi nem felel, csak néz rá, nincs benne csodálkozás, hogy felmerült ez a régi történet, egy anekdota, mert néhány hónap múlva már az volt, anekdota, amikor a csökkent kezét a fűtőtesthez kötötték, már nem fáj neki, gondolja most ő, már nem fáj neki, vagy talán az jobban fáj, hogy egyáltalán emlékszem rá, hogy tudok róla, mert egy megaláztatás mindannyiszor fáj, ahányszor felidézük. Szeretné most megfogni a kezét, a szép kezét, jóvátétel, ez jut eszébe, valamiféle jóvátétel kéne, egy áldozat talán, neki most áldozatot kéne hoznia, hogy a férfit, de inkább a fiút kiengesztelje, nem haragszik pedig, és mégis, jár neki valami.

Jövöre Madagaszkárra megyek, mondja most a férfi, ezzel kiszakítja őt a múltból és áthelyezi a jövőbe, Madagaszkárra megyek, mindig izgatott az az ország, és most van egy lehetőség, elengednek egy hónapra, összegyűjtöttem a pénzt. El akarnál jönni velem?, ezt kérdezi, nem is játékosan, egészen komolyan, ő pedig hirtelen nem kap levegőt, bárcsak, mondja, bárcsak elmehetnék, elmenék veled, megdöbben a saját hangján, ő beszél most, ő mondja, bárcsak, ezt mondja a férfinak, aki csak mosolyog és folytatja, nem lesz luxusutazás, szegény ország, de érdekes, és sokan beszélnek franciául, az az első nyelvem.

A férfi az órájára pillant, ő érzi, hogy ez volt a beszélgetés csúcspontja, innen már nem lehet visszaevetni az iskolás évekre, a szökésre, a rendőri beavatkozásra, menjünk, mondja Péternek, ideje menni, a férfi nem válaszol, csak int a szomszéd asztalnál felszolgáló pincérnek, a számlát kérem, mondja, ő tiltakozik, én szeretném fizetni, de Péter leinti, most legyen ez egy ilyen alkalom, legközelebb majd fizetsz te, tehát legközelebb, tervez velem, kérdezi magától, és csodálkozik, hogy nem is csodálkozik ezen, természetes, ők ketten kapcsolatban maradnak, a férfi odaadja a kártyáját a pincérnek, aztán hozzá fordul, és megkérdezi, megkaphatja-e az e-mail címét, csak hogy Madagaszkárt megbeszéljük, teszi hozzá kis mosollyal. Megadja az e-mail címét. Vagy a következő kávét, amit már én fizetek, mondja.

2.

Bemegy a konyhába, kiveszi a csöpögtetőből a tányért, eltörli, berakja a fehér konyhaszekrénybe. A mosogató fekete gránit falán lát egy szürkés foltot, a szivacs dörzs oldalával letisztítja, a szivacsot előlbi. A széket megigazítja, leoltja a lámpát, aztán átmegy a nappaliba. Összecsukja a vasalódeszkát, betámasztja a kamrába, a vasalt inget a hálószoba kilincsére akasztotta hűlni, leveszi, leteríti az ágytakaróra. Kockás ing. A ruhásszekrény polcos részéből előveszi a szürkés-kék pulóvert, leteríti az ing mellé. Csak nadrág van rajta, farmer, egy pillanatra látja a meztelen felsőtestét a tükörben, nem elégedetlen vele, a kendő karban tartja, de a bőre vékonyabb, fehérebb, mint fiatalabb korában, talán újra kellene járni úszni is, gondolja. Felveszi az inget, begombolja a legfelső gombig, aztán áthúzza a fején a pulóvert, kihajtja az ing gallérját. Lesimítja az ágytakarót, a rojtjai párhuzamosan lógnak a matrac szélén, minden rendben, gondolja, lejjebb csavarja a termosztátot, felkapja a gépet, felveszi a kocsikulcsot az előszobaszekrényen fekvő bambusztáliból, a hóna alá csapja a kabátját, egy sötétkék dzsekit, és kilép a folyosóra.

A kocsiban még egyszer megnézi a telefonján a napi programot. Délelőtt egy lakossági tájékoztató. Délután lesz az esemény, ahol Annamária is beszél. A kető között van ideje ebédelni. Nem nevezi Annamarinak gondolatban sem, annak mások nevezték, lényegében mindenki. Neki Annamária. Annamária valaha, nagyon régen, jelentett valamit. Most kíváncsiságot érez, Annamária ötven körül, milyen lehet, látta a tévében persze, de milyen lehet személyesen, őszintén érdeklí, régi ismerős, vajon megismer-e, gondolja. Érez egy kis izgalmat is. Elteszi a telefont.

A tájékoztatón alig lézeng néhány ember, valamilyen területrendezési ügy, parkosítás, nem figyel oda igazán. Miért kell erről egyáltalán kép, gondolja, de a képszerűsítő tudja, mit akar, neki nem kell tudnia. Csak a kisebbik gépet hozta, az objektívokból is csak a nagylátószögűt, a táskája könnyebb, mint általában, a hátára csapja és szerez egy üveg vizet, buborékosat. A telefonján tanulmányozza az Európai Unió tagságunk – Identitás és történelem panelbeszélgetés meghívóját. Unió rendezvény, ott lesz kávé is. Végignézi az eddigi képeit, úgy dönt, elég lesz, kiugrik egy szendvicserért, és felhívja az anyját.

Anya, jól vagy, kérdezi, jól vagy, ma könnyebb egy kicsit, kérdezi, nem akar rá nyomást gyakorolni, hogy mondja azt, hogy jobb, mégis ezt reméli, és érzi, hogy a szavai elborítják az anyját, fulladozik tőlük, mert nem mondhat mást, mint hogy persze, fiam, könnyebb, és ezt is mondja, persze, Petikém, könnyebb, ma jobb, valójában, gondolja, mi az, hogy jobb, egyáltalán van-e értelme ennek, amikor az anyja félig lebénult, nem tisztességtelen-e, hogy felteszi neki ezt a kérdést, mégis felteszi, és érzi is, hogy sürgető a hangja, mert azt akarja mondani, most nem lehetek ott veled, most dolgozom, kérlek, legyél jobban, ezt üzeni tulajdonképpen a kérdésével, és az anyja tudja, meg akarja kímélni ettől a mondattól, Petikém, nincs semmi baj, menj nyugodtan dolgozni, tudod, hogy mindent megoldok, és legrosszabb esetben felhívlak, de ilyen rossz esetet elképzelni is nehéz, menj csak, mondja az anyja, és ő tudja, hogy menni fog, hogy aznap csak este ér oda, rágja a lelkét, hogy így döntött, de így döntött, és végül lerakja a telefont.

Az Európa Pont világos rendezvénytermében talán húsz ember ül a szellősen elhelyezett székeken, a pódiumon még senki nem jelent meg, csak a mikrofont igazítja valaki. Nagyobb kamerát is lát, talán YouTube-on közvetítik az eseményt, gondolja, és leül a második sor szélére. A paraván mögött lát mozgást, onnan érkeznek majd a résztvevők, ül és vár, nézi az árnyékokat. A második sor lassan megtelik, öt percer rátettek már a kezdésre, ekkor lép elő a rendezvény házigazdája, köszönti a nézőket, felkonferálja a beszélgetés résztvevőit, csak Annamária neve mond neki valamit. Nézi Annamáriát, aki most leül középen, a balján egy kopaszodó fiatal férfi sportzakóban, a jobbán egy idős hölgy tupírozott konttyal, aztán a kereskedelmi tévékből ismert műsorvezető. Valami könyv megjelent, azzal kapcsolatos ez az egész.

Körülnéz a teremben, nem telt meg, ilyenkor beülnek még a szervezők is, gondolja, októberi hétköznap délutánja, a legtöbb embernek még a munkaideje se járt le, ki jár ilyenkor panelbeszélgetésre, kérdezi magától. Van egy hivatalos címlistájuk, persze, kimegy a meghívó néhány ezer címre, és néhányan úgy érzik, hogy közülük lehet ehhez az eseményhez, vagy ismerik a fellépőket, valami személyes ügy, mások pedig talán unatkoznak, különösen az idősebbek, az a néni ott, elegáns csipkegalléros kardigánban. Én is nyugdíjas akarok lenni, gondolja, amikor az idő teljessége az emberé, amikor az idő teljességével élni lehet, milyen sokan nem tudnak mégsem élni vele, valaki számára ez a mai beszélgetés is a teljesség része, minőségi tartalom, nem csak mennyiség, percek, amelyeknek íze van, nem csak várakozás arra, hogy leperegjenek ezek a percek, ezt a minőséget kell keresni, gondolja, de ő hiába keresi, nem találja most, nincs megérintve, ezt érzi, nem szól róla itt semmi.

Annamária így közelről idősebbnek tűnik, a nyakán egy erős ránc, a homlokát is ráncolhatja, mert a két szemöldöke között rögzült egy redő. Nem beszél sokat, de ha igen, akkor élénken gesztikulál, ami elüt a másik két résztvevő nyugodt testtartásától. Hogy miről beszél, nem tudja, nem tudja követni a beszélgetést, valami könyv, valami kutatás, valami eredmény, értékrendszerek, előveszi a gépét, hogy néhány képet azért le tudjon adni. Azt a pillanatot próbálja elkapni, amikor Annamária tágra nyitja a szemét, és a homlokára felszalad egy ránc, ha az egyik beszélgetőtárs mond valami érdekeset. Nézi őket, nem is igyekszik figyelni arra, mi hangzik el, a műsorvezető arcáról próbálja leolvasni, mennyi van még

hátra. Tizenöt perc maximum. És valóban, jön az utolsó körkérdés. A műsorvezető megköszöni. A közönség soraiban zörögni kezdenek a székek. Feláll ő is, hátára veszi a gépet, és elindul.

Rég találkoztunk, mondja Annamáriának, Tóth Péter vagyok, talán nem ismeresz meg. Annamária nem csodálkozik, Péter, mondja, igen, persze, valóban, nagyon rég. Hirtelen ügyetlennek érzi magát, most kellene azt a mondatot mondania, amely továbblendíti, ehelyett azt mondja, hogy újságíró, a központi hírügynökségtől, Annamária kiad valami hangot, amit helyeslésnek is lehet venni, miért kell egy ilyen panelbeszélgetésről anyag, kérdezi, erre a kérdésre most nem akar válaszolni, elviguelek, kérdi inkább, elvihetlek, még esik az eső, a Belváros felé kanyarodhatok, ha az jó neked. A Felszabon, mondja Annamária, ha a Felszabon kiraksz, az remek, ebben van jó érzés, hogy Felszabnak mondják a Ferencziek terét, kis titkos intimitás, olyan mintha megkérdeznék egymástól, emlékszel?, emlékszel? Majd a kocsiban továbblendíti, dönti el, meglepően könnyen adta magát, mintha még döntésnek sem lett volna szerepe, elviszlek, eljön, egyszerű volt, mintha nem lenne benne másik akarat.

A kocsiban bekapcsolja a biztonsági övét, és csak utána kérdezi meg a kávé, Annamária nem tanúsít ellenállást, szívesen jön el, ezt érzi, talán kaland neki, vagy nosztalgia, elvégre az általános iskola tényleg régen volt, ki mondhatja magáról, hogy tartja a kapcsolatot. Ami az általános iskolában volt, arról persze főleg beszélni, a múlttól általában főleg beszélni, elmúlt. A Déryné válasszta, az közel van, bár esélyes, hogy nem tudnak leülni, ha nem, akkor ott van mellette a Csészényi, aztán tovább elgurulhatnak egészen a Bartókig, ahol biztos találni helyet.

A Dérynében éppen van hely, egy pangó délután, gondolja, leülnek, és megkérdi Annamáriát, hogy van mostanában, ő visszakérdez, és te hogy vagy, üresnek tűnnek a mondatai, érettségizik a fia, szereti a szakmáját, ezt mindenki mondhatja, mindenki mondja is, ha éppen nem panaszkodik. Annamária nem akar panaszkodni, pedig itt most akár erre is lenne lehetőség, nem, Annamária politizálni akar, megpróbálja kitapogatni, hol áll és kire dühös, panaszkodásra akarja csábítani, ez a népi játék, de nem fogja hagyni, nem tér le az útról, amit választott.

Nézi a nőt, és gondolkodik, tulajdonképpen mit akar itt. A kezéd mindig tinfaltos volt, mondja neki, ez a leginkább magától értetődő dolog, amit mondhat, így emlékszik rá, az édes ügyetlenségére, amivel összetintázta a kezét, a különőségére, hogy zöld tintát használt, ki használ zöld tintát, és egyáltalán a golyóstoll korában ki akar töltőtollal írni, csodálom, hogy megengedték neki, csak azért engedhették meg, mert mindig ő mondta a verset az évszárón, ő mondta, pedig izgult, elcsuklott néha a hangja, de ő volt a kiemelkedő tanuló, őt lehetett volna akár strébernek is nevezni, ha nincs az az édes tintás keze, amivel időnként megigazította, a füle mögé tűrte a haját, és tintás nyomot hagyott az arcán is. Nekem tetszett, mondja végül, hogy ne hozza kínos helyzetbe, nem egy hibát, egy leleplező ügyetlenséget figyelt meg, nem, ő szeretettel figyelte ezt a tintás kezét, ahogy az ember szeretni tud egy anyajegyét egy arcon, valamit, amiről mindig megismerné, harminc év elteltével is. Nézi Annamária kezét, most persze nem tintás, öregedő kéz, laza rajta a bőr, gyűrűt nem hord, jegygyűrűt sem,

és a körme sincs festve, ez vajon igénytelenség, vagy valami értelmiségi dolog, kérdezi magától, mindegy, kár, hogy nincs már rajta a zöld folt.

Annamária zavarba jött, ezt látja világosan, és nem bánja egyáltalán, hirtelen visszakérdez, hogy az ő kezét megégették-e, igaz-e ez a történet, mire egyszerűen csak azt válaszolja, igaz, messze van az emlék, nem is a fájdalomra emlékszik, a forró fűtőtest nyomására, hanem a fiúk nevetésére, volt ebben a nevetésben valami kontrolltalanság, elvesztették az irányítást önmaguk fölött, a kendőben azonnal találatot kap, aki ilyen kontrollvesztett, ezért most sajnálja őket, vagy talán lesajnálja, nem birtokolják magukat, szellemi véglények. Nem beszél erről Annamáriának, mert Annamária sem birtokolja teljesen önmagát, szétszórtnak látja, ijedtnek is, hogyan ijedhet meg valaki egy régi emléktől, nincs kontrollja, gondolja újra, nincs zanshin. Hirtelen eldönti, hogy próbára teszi, és elmondja Madagaszkárt.

Annamária egy pillanatra elnémul, itt a suki, megnyitotta magát, védtelen, de nem támad rá, elidőzik egy kicsit a védtelenségénél, aztán mondja újra, eljön-nél velem, szegény ország, de spirituális ország, csodálatos állatokkal és rossz utakkal, akkor Annamária kilép a tehetetlen csöndjéből, és azt mondja, amit várt, bár nem akart hallani, Annamária azt mondja, igen, bárcsak elmehetnék veled, mint egy útszéli cafrika, máris kész beadni a derekát, mintha csak erre várt volna, elégtételt érez, bement a találat, de zavarba is jön ettől, és zavarja, hogy zavarba jött, mert a kontroll mindig fontos, minden pillanatban a teljes, tiszta üresség, idegeskedés nem fér bele, meglepődés nem fér bele, most haragszik kicsit Annamáriára, hogy ilyen könnyen adja magát, de a harag nem fér bele. Gyorsan az órájára néz, le kell zárni, elérte a pontot, most már a következő lépésnél tartunk. E-mail címet cserélnek, így lesz következő lépés, de még gondolkodnia kell, meg nem tiszta a szándék, nincs tiszta tudat, még formálódik a cél.

3.

A kocsit András elvitte, nem bánja, nem szeret vezetni, a bevásárláshoz használja csak, de a bevásárlást manapság házhoz is lehet rendelni. Rendelni fog. Ádámot megkérheti, hogy segítsen pakolni, különösen a vizet, Andrásnak mindig kell tizenkét liter ásványvíz, a vizet nehéz megemelni, a dereka megfájdul bele. Ha megkéri Ádámot, Ádám persze elhúzza majd a száját, inkább játszani akar, megint elkezdjük ugyanazt a harcot, gondolja, az értelmetlen harcot, mindenki csak veszít, és mégis muszáj harcolni, mintha valami fontosról volna szó, de nem látja, mi ez a fontos, amiről szó van, mire megy ki a játék, csak felcsattan, akarta ellenére is, és Ádám visszaszól, hogy jó, majd megcsinálom, vagy némán a szobájába megy, az ajtót becsukja maga után, miközben ő nem tudja megállni, hogy ne mondja azt, amit mindig mond, hogy a majd nem segítség, ha a szükség most van, ha most hozták ki az árut, ha most kéne elpakolni. De Ádám még nem ért haza, senki nincs a lakásban, most meglepően tágasnak érzi, a szobájukba a szemközti ház faláról visszaverődik a délutáni fény, szép most itt, gondolja elégedetten, felépített egy életet, hirtelen nem is érti, miért zavarja még mindig Tóth Péter, a mondat, amit mondott neki.

Rákeres az interneten, de Tóth Péterből nagyon sok van, természetesen, gondolja, ezzel a névvel el lehet bújni még az internet korában is, nem tett egy betűt hozzá vajon, vagy akár egy második keresztnévet, ha van második keresztnéve, nem tudja, ő csak Tóth Péternek ismerte, Tóth, a csökött. Így emlékszik rá, aki leveleket írt. Megpróbálja úgy, hogy fotográfia és Tóth Péter, és feljön egy oldal, nem biztos benne, hogy megtalálta, de ott marad, lapozgat a képek között, furcsa képek, nem egy újságíró képei, bemozdult, homályos alakok, csak a lendületük látszik, a szándék vizuális lenyomata, vagy a mozdulaté, miközben a háttér kristálytisza és definiált. Mi az, ami maradandó. A helyszínt nem mindig ismeri fel, talán sokat utazik, biztosan sokat utazik, fotóriporter, vannak városi képek és tájak is, nem festői tájak, nem szép városi részletek, egyik sem az esztétikáról szól, hanem valamilyen stabilitásról, arról, ami áll és önmaga, míg mi elmozdulunk, átalakulunk, illúzióként szertefoszlunk.

Az egyik képen madarak repülnek, talán madarak, lehetnének éppen fehér sárkányok is, és valaki, talán egy férfi, egy babakocsiszerű dolgot tol az utcán, de lehet utcai árus is, aki a portékáját viszi a szokott helyére. Nem tudja megmondani, mi történik ezen a képen, gondolja, de beszippantja, látja magát, ahogy egy lépcsőn ül valahol, Párizsban, Barcelonában, Szegeden, mindegy, részévé lesz a tájnak, a föld és a kövek nyugalomával, nem sürgeti senki, nem tervez semmit, csak létezik, és elröppennek az órák, a fény változik a városban, sűrűbb és megint lazább lesz az emberi jelenlét, de a kő, amin ül, és ő maga nem változik. Nincs a fotósról ismertetés, életrajzi adat, fénykép, nincsenek kiállítások vagy könyvek, semmi megfogható, csak a képek.

Igaz, megkérdézheti, gondolja, írhat neki, hogy megtalálta ezt a honlapot, elismerné ezzel, hogy rákeresett, de manapság ki nem, ki ne nézne utána egy régi ismerősnek, különösen, ha újra előkerül, hirtelen felbukkan egy eseményen, jogom van kérdezni, gondolja, jogom van érdeklődni, csak azt látom, amit ő megmutat, amit a világnak megmutat, azt megmutatja nekem is. Találkoztunk. Megismerhetem. Fogalmazni kezdi a levelet, kedves Péter, kíváncsi lettem a képeidre, és ezt az oldalt találtam, ezek valóban a te képeid?, írja, aztán kitorli, nézi az e-mail üres keretét, pulzál benne a kurzor, érzi a saját szívverését, mintha összehangolódna a kurzorral, nem mindegy, hogy mit gondol rólam, kérdezi magától, nem mindegy, hogy tudja-e, hogy érdeklődtem, nem patológikus, hétköznapi érdeklődés, mindenki ezt csinálná, a kurzor pulzál, végül csak annyit ír, szia, ez a te oldalad?, és elküldi, hirtelen, nem akar tovább gondolkodni rajta, a Gmail oldalán látszik az elküldöttek között, aztán bezárja a böngészőt, lehajtja a laptop fedelét, és ül tovább az íróasztalánál, nézi a falat, a falon kirajzolódó fénycsíkokat, az ablak rácsainak kivetülő mintázatát.

4.

Azon gondolkodik, kellett-e vennie valamit, felhívhatná Annamarit, de kicsit tart tőle, hogy igen, be kell mennie egy bevásárlóközpontba, és irtózik a bevásárlóközpontoktól, bogárcsapdák hívogató illatokkal, beleragadsz a bevásárlóközpontba, mert nem találod éppen azt, amit keresel, de kínálja magát száz más

dolog, otromba nyomulás az egész, gondolja, az építészete is ennek van alárendelve, a mozgólépcsők elhelyezése, a nagy üvegfelületek, minden a vásárlásról szól. Annamari szeret vásárolni, Ádám gyűlöl, ő pedig beteg lesz tőle, még ha joggal várja is el a felesége, hogy időnként kooperáljon, beugorjon valamiért, ami a sarki boltban nem kapható, vagyok, tehát vásárló vagyok, gondolja, és mégis előveszi a zsebéből a telefont, nem hívja, csak üzenetet ír, az ad egy lélegzetnyi időt, addig leér a kocsihoz, nevetséges, hogy ügyet csinállok ebből, gondolja, hogy imádkozom, hogy ne legyen semmi, nem vagyok egészen normális, ez valami neurózis, ezt mondaná Annamari.

A zakója zsebében kitapogatja a kulcsát, a kocsikulcsot a nadrágzsebébe tette, mindig lyukas lesz az a zseb, mégis odateszi az egyik kulcsot, hogy ne keverje össze őket, gyorsan cselekedni, ez az elve, ki akar hosszasan piszmogni azzal, hogy melyik kulcs hol található, a hosszasan persze másodpercekben mérhető, de a másodpercek is értékesek, gondolja, az élet értékes, ne fecsejünk arra, hogy keressük a kulcsot, ezt mondja Annamarinak, aki kineveti, de megvarrja a nadrágzsebet, aztán újra lyukat üt rajta a kulcs, tudják mindketten előre, és eljön az ideje egy új nadrágnak, ami vásárlást jelent, és a vásárlás rémálmod, szereti, hogy Annamari megveszi neki a legtöbb ruhát, mindenben tudja a méretét, csak a zakót szokta magának választani, de az tízévente egyszeri választás, szereti Annamari, amiért csak nevet rajta, csak nevet a vásárlásfóbián, kooperálunk, gondolja, kooperálunk, ez a házasság. A telefon pittyen, Annamari, nem kell semmi.

Beparkol az autóbeállóba, megint akad a kertkapu automatikája, kicsit mélázik, hogy most rögtön nekiálljon-e, megnézné, de előbb talán beköszön, a terasz felől megy be a lakásba, mindig így szokta, ha kocsival van, bár így rányitja az ajtót Annamarira, ha esetleg dolgozik, nincs baj belőle soha, örül neki, örülnek egymásnak, hálás ezért, bár nem egészen tudja, hogy kinek lehetne hálás, Annamarinak?, vagy Istennek, akiben nem hisz? Annamari régen meghalt szüleinek? Benéz a teraszajtón, hogy látja-e, a hátát látja, ül az íróasztalánál, de a gép nincs nyitva, csak néz maga elé, mereng, így mondaná Annamari, aki szeret irodalmi szavakat használni, mereng az asztalánál, melegség önti el a szívét, és óvatosan kinyitja az ajtót, hogy ne ijessze meg.

5.

A képszerkesztő azt mondja, ezek a képek mehetnek a dokumentációs tárbá, csak kulcsszavazza meg őket, és nem kell mindent mindig megmutatni, ami alapvetően csak az archívumnak fontos, tudja, hogy ez igaz, tudja, hogy megmutat valamit, amiből nem lesz anyag, mégis szeretné megmutatni, Annamáriáról van kép az archívumban, megnézte, de ez most az ő képe Annamáriáról, a tintafoltos lányról, az egyik kép különösen jellemző lett, Annamária hallgatja rajta a mellette ülő férfit, kicsit feléje is fordítja a fejét, de nem egészen, így részben profilból látszik, az orra elegáns, az álla pedig jól definiált, a kék ruhája színárnyékot vet rá, és intenzív a figyelme, mint egy örvény, behúzza és megforgatja magában a beszélő férfi szavait, ezt az intenzitást szeretné ő is érezni, amikor ott ültek a Dérynében Annamária inkább tompa volt, esetleg kíváncsi, érdeklődő, mi volna a helyes szó,

de az intenzitását nem érezte, igaz, a saját intenzitását sem, pedig ők ketten, Annamária és ő, intenzív emberek, bár néha el kell ezt rejteniük.

Most akkor anyához, gondolja, és felhívja, hogy vigyen-e valamit, mindig ugyanazt kéri az anyja, kiflit, azt a finom ropogós sós kiflit, szerencse, hogy enni tud, csak a fél arca béna, tudja, hogy ez mást megijesztene, de őt nem ijeszti meg, megszokta, néha felvágja neki, amit nehéz lenne így megennie, az almát, a sajtot felkockázza, a dinnyét is nagyon szereti, de annak most persze nincs szezonja, szőlőt vesz, drága, de nem bánja, a kiflit viszont az anyja boldogan majszolja, szereti a szagát, ezt szokta mondani, különösen, ha frissen sütötték, szereti, ha ott van az orra alatt és érzi, ahogy roppan az ujjai között. Jár egy gondozónő, aki segít fürdeni, bottal és járókerettel elboldogul, tulajdonképpen teljesen önálló, gondolja csodálattal, sosem akart másoktól semmit, tőlem sem akar semmit, nem teher még a betegségében sem, nagyszerű nő, büszke vagyok rá, hogy ő az anyám.

Az anyja kibiceg elé a hallba, amikor hallja a kulcscsörgést, a lépteit is megismeri, gondolja, a szeretetnek ezt a szintjét majdnem fájdalmasnak érzi, leteszi a konyhaasztalra a bevásárolt holmit és magához öleli, sokáig maradnak így. Minden rendben, anya?, kérdezi aztán, és rakosgatni kezd, a kiflit mindjárt oda nyújtja, még meleg, mondja, várj, mondja az anyja, tegyünk alá egy tányért, köszönöm, Petikém, egy kincs vagy, milyen szerencsés vagyok, mindennap ezt gondolom. Végigsimítja a kézfejét az ujjával, és aztán a kezébe adja a tányért, rajta a kiflivel, és elmosolyodik. Köszönöm, anya, te pedig a legjobb anya vagy.

A telefonja jelez, rápillant, utálja ezt magában, hogy amikor itt van az anyjával, akkor is ránéz a telefonra, felszabdálja az életünket, rángat ide-oda, ha ő valahol ott van, szeretne teljesen ott lenni, nem elveszíteni a fókuszot, tudja, hogy nem racionális, de ilyenkor mindig arra is dühös lesz, aki az üzenetet küldte, most látja, Annamária az, csak néhány szót írt, szia, ez a te oldalad?, ezt kérdezi, hirtelen elgyengül és le kell ülnie, kihúzza a széket a konyhaasztalnál, csak egy szék van, mindig megbeszélük, hogy hoz még egy széket, aztán sosem kerül rá sor, sosem jut el az Ikeába, így egy székkal gazdálkodnak, kihozzák néha a puffot bentről, leteszi a telefont az asztalra, az anyja aggódva néz rá, visszamosolyog, munka, kérdezi az anyja, nem, semmi különös, mondja neki, csak egy régi ismerős, meglepett.